

פרשת נח – שני

ז וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־
אִתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֶּבֶה
כִּי־אֹתְךָ רְאִיתִי צָדִיק לְפָנַי
בְּדוֹר הַזֶּה:

א וַאֲמַר יי לְנוֹחַ, עוֹל
אֶת וְכָל אָנָּשׁ בֵּיתְךָ
לְתִיבְתָּא: אָרִי יִתְךָ
חַזִּיתִי זָכָאֵי קָדְמִי,
בְּדֹרָא הָדִין.

ש"י א ראייתי צדיק. ולא נאמר צדיק תמים. מכאן שאומרים
מקצת שבתו של אדם בפניו וכלו שלא בפניו (ב"ר):

ב) מְכַל | הִבְהֶמָה הַטְּהוֹרָה
תִּקְחֶלֶךְ שִׁבְעָה שִׁבְעָה
אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֶמָה
אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הוּא שְׁנַיִם
אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ:

ב מכל בעירא דכיא,
תסב לך שבעא שבעא
דכר ונקבא; ומן
בעירא דליתתא דכיא,
תרין דכר ונקבא.

ש"י א הטהורה. העתידה להיות טהורה לישראל למדנו
שלמד נח תורה: שבעה שבעה. זכר ונקבה כדי שיקריב
מהם קרבן בצאתו:

ג) גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה
שִׁבְעָה זָכָר וְנִקְבָּה לַחַיּוֹת
זָרַע עַל־פָּנָי כָּל־הָאָרֶץ:

ג אף מעופא דשמיא
שבעא שבעא, דכר
ונקבא, לקימא זרעא,
על אפי כל ארעא.

ש"י א גם מעוף השמים וגו'. בטהורים הכתוב מדבר ולמד
סתום מן המפורש:

ד) כִּי לַיָּמִים עוֹד שִׁבְעָה
אֲנֹכִי מִמָּטִיר עַל־הָאָרֶץ
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה וּמַחִיתִי אֶת־כָּל־
הַיְּקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל־
פְּנֵי הָאֲדָמָה:

ד ארי לזמן יומין עוד
שבעא, אָנָּא מַחִית
מָטָרָא עַל אַרְעָא,
אַרְבַּעִין וְאַרְבַּעִין
וְאַמְחִי, יֵת כָּל יְקוּמָא
דַּעֲבָדִית, מֵעַל, אָפִי
אַרְעָא.

ש"י א כי לימים עוד שבעה. אלו שבע ימי אכלו של מתושלח
הצדיק שחס הקדוש ברוך הוא על כבודו ועכב את הפורענות
צא וחשוב שנותיו של מתושלח ותמצא שהם כלים בשנת
ת"ר שנה לחיי נח: כי לימים עוד. מהו עוד זמן אחר זמן זה
נוסף על מאה ועשרים שנה: ארבעים יום. כנגד יצירת הולד
שקלקלו להטריח ליוצרים לצור צורת ממזרים:

ה) וַיַּעַשׂ נֹחַ כָּכָל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ
יְהוָה:

ה ועבד, נוח, ככל
דפקדיה, יי.

ש"י א ויעש נח. זה ביאתו לתבה:

ו) וְנָח בֶן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
וְהַמְּבּוּל הָיָה מִיָּם עַל־
הָאָרֶץ:

ו ונוח, בר שית מאה
שנין; וטופנא הוה,
מיא על ארעא.

ז) וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ
וְנִשְׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֶּבֶה
מִפְּנֵי מֵי הַמְּבּוּל:

ז ועאל נוח, ובנוהי
ואתתיה ונשי בנוהי
עמיה לתיבתא: מן
קדם, מי טופנא.

ש"י א נח ובניו. האנשים לבד והנשים לבד לפי שנאסרו
בתשמיש המטה מפני שהעולם שרוי בצער: מפני מי
המבול. אף נח מקטני אמנה היה מאמין ואינו מאמין שיבא
המבול ולא נכנס לתבה עד שדחקוהו המים:

ח) מִן־הַבְּהֶמָה הַטְּהוֹרָה
וּמִן־הַבְּהֶמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה
טְהוֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר־
רָמַשׁ עַל־הָאֲדָמָה:

ח מן בעירא, דכיא,
ומן בעירא, דליתתא
דכיא; ומן עופא וכל,
דרחיש על ארעא.

ט) וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי
הַמְּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ:

ט ויהוה, לזמן שבעא
יומין; ומי טופנא, הוה
על ארעא.

י) בַּשָּׁנָה שֵׁש־מֵאוֹת שָׁנָה
לַחַי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי
בַּשְּׁבַע־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעֲיֵנֹת
תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם
נִפְתְּחוּ:

יא בשנת שית מאה
שנין, לחיי נוח, בירחא
תנינא, בשבעת עסרא
יומא לירחא ביומא
הדין, אתבזעו כל
מבועי תהום רבא, וכוי
דשמיא, אתפתחא.

ש"י א בחודש השני. רבי אליעזר אומר זה מרחשון רבי
יהושע אומר זה איר: נבקעו. להוציא מימיהן: תהום רבה.
מדה כנגד מדה הם חטאו ברבה רעת האדם ולקו בתהום
רבה:

יב) וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה:

יב ויהוה מטרָא, נחית
על ארעא, אַרְבַּעִין
יָמִין, וְאַרְבַּעִין לַיְלָוִן.

ש"י א ויהי הגשם על הארץ. ולהלן הוא אומר ויהי המבול
אלא כשהורידן הורידן ברחמים שאם יחזרו יהיו גשמי
ברכה וכשלא חזרו היו למבול: ארבעים יום וגו'. אין יום
ראשון מן המנין לפי שאין לילו עמו שהרי כתיב ביום הזה
נבקעו כל מעינות נמצאו ארבעים יום כלים בכ"ח בכסליו
לרבי אליעזר שהחדשים נמנין פסדרן אחד מלא ואחד חסר
הרי י"ב ממרחשון וכ"ח מכסליו:

יג) בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא
נֹחַ וְשֵׁם־וָחָם וַיַּפֵּת בְּנֵי־נֹחַ
וְאִשְׁתׁ נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו
אִתָּם אֶל־הַתֶּבֶה:

יג בכרן יומא הדין
עאל נוח, ושם וחס
ויפת בני נוח; ואתת
נוח, ותלת נשי בנוהי
עמהון לתיבתא.

ש"י א בעצם היום הזה. למדך הכתוב שהיו בני דורו אומרים
אלו אנו רואים אותו נכנס לתבה אנו שוכרין אותה והורגין
אותו אמר הקדוש ברוך הוא אני מכניסו לעיני כלם ונראה
דבר מי יקום:

יד) הָמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ
וְכָל־הַבְּהֶמָה לְמִינָהּ וְכָל־
הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ
לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ
כָּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף:

יד אנון וכל חיתא לזנה,
וכל בעירא לזנה, וכל
רחשא דרחיש על
ארעא, לזנוהי; וכל
עופא לזנוהי, כל צפר
כל דפרח.

ש"י א צפור כל כנף. דבוק הוא צפור של כל מין כנף לרבבות
תגבים (כנף זה לשון נוצה כמו ושסע אותו בכנפיו שאפלו נוצתה עולה אף כאן צפור
כל מין מראות נוצה):

טו) וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֶּבֶה
שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבְּשָׂר
אֲשֶׁר־בוֹ רוּחַ חַיִּים:

טו ועאלויא, דכר ונקבא
מכל בסרא עאלו, כמא
דפקיד ותייה, יי; ואגין
יי במימריה, עלוהי.

ש"י א ויסגור ה' בעדו. הגין עליו שלא שברוה הקיף התבה
דובים ואריות והיו הורגים בהם ופשוטו של מקרא סגר
כנגדו מן המים וכן כל בעד שבמקרא לשון כנגד הוא. בעד
כל רחם. בעדך ובעד בניה. עור בעד עור. מגן בעדי. התפלל
בעד עבדיך. כנגד עבדיך:

טז) וַהֲבֵאִים זָכָר וְנִקְבָּה
מִכָּל־בֶּשֶׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה
בְּעָדוֹ:

טז ועאלויא, דכר ונקבא
מכל בסרא עאלו, כמא
דפקיד ותייה, יי; ואגין
יי במימריה, עלוהי.